

SVÆRHEDSGRAD

Bålstedet her er et fint begynderprojekt, hvor alle kan være med.

LET

SVÆRT

TIDSFORBRUG

Ca. 2 dage.

PRIS

Ca. 1.000 kr.

MATERIALER

- Chaussésten
- Brosten
- Småsten, 8-16 mm
- Afretningsgrus, 0-2 mm
- Cementmørtel

SPECIALVÆRKTØJ

- Jordstamper
- Kraftig hammer
- Murske

Grav ud, og gør underlaget klart

Når du har besluttet dig for, hvor dit bålsted skal være, og hvilken størrelse det skal have, skal du fjerne det øverste lag jord og bygge et nyt underlag op. Her skal bålstedet være rundt, så vi sætter en stang i midten af det udvalgte sted, så det med en snor i spaden er let at lave et cirkelrundt bålsted. Dette har en diameter på 85 cm.

Du gør det nemt for dig selv, hvis du smider den overskydende jord direkte op i en trillebør, så du let kan køre det væk bagefter.

1

Placér en stang i midten af den cirkel, der skal blive til dit bålsted. Bind en snor fast mellem stangen og en spade – så er det let at grave ud til et cirkelrundt bålsted. Markér først hele vejen rundt i kanten.

2

Grav ud til bålstedet. Regn med, at du skal fjerne de øverste ca. 15 cm jord, så der er plads til at bygge underlaget op. Jævn jorden så godt som muligt, når hullet har den rigtige dybde, og stamp det godt.

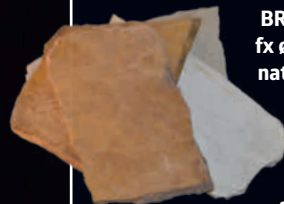
Bål er indbegrebet af hygge for de fleste, både små og store. Hvis du ikke allerede har et bålsted i din have, viser vi dig her, hvordan du nemt kan bygge et. **Et bålsted af granit holder for evigt**, men andre sten er også velegnede. Og laver du et par lufthuller forneden, kommer bålet til at brænde ekstra godt.

Bålsted i granit

Disse sten kan også bruges

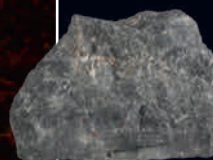
MURSTEN brændt ved meget høj varme er ret modstandsdygtige, ensartede og nemme at bygge med.

BRUDSTEN som fx ølandssten er flade, naturlige sten i forskellige størrelser og former, der passer godt, hvis bålstedet ikke skal være for "pænt".

TEGLSTEN er brændt ler. De er ikke helt så stærke som mursten, og ved store temperaturskift kan de revne. Men de er ensartede og lette at arbejde med.

MARKSTEN er naturlige runde sten i forskellige farver. Robuste og velegnede, hvis det ikke skal være for "pænt".

3

Fordel småsten i bunden så jævnt som muligt. Laget skal være ca. 5 cm tykt. Bagefter stemples også dette lag med en håndstamper, så stenene ligger helt tæt, og laget bliver kompakt.

4

Fyld afretningsgrus ovenpå, og stamp det godt med håndstamperen. Også dette lag skal have en tykkelse på ca. 5 cm. Når det er stampet jævnt, er du klar til at lægge sten.

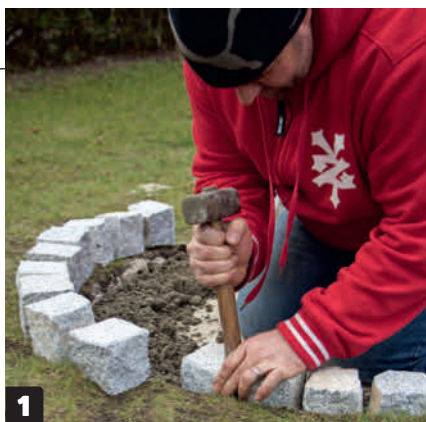
5

Lav først en prøveoplægning, så du kan se, hvordan det kommer til at gå op med den yderste række sten, som her skal bestå af brosten. Når du er tilfreds, lægger du stenene.

Stenene lægges

Når du skal i gang med at lægge sten, skal du starte med den yderste række sten og arbejde dig ind mod midten. Her består den yderste række sten af brosten, der også skal bruges senere, når siderne bygges op. I resten af fladen lægges mindre chaussésten i cirkelrunde rækker, der bliver mindre og mindre og ender med en enkelt sten i midten.

Stenene sættes i mørtel, der fordeles jævnt på bunden, så det passer med, at stenunderlaget rager et par centimeter op over græsoverfladen.

1 Bank stenene på plads i fugtig mørtel. Du blander mørtlen med vand efter anvisningerne og spreder den ud langs kanten, hvor den første række sten sættes. Stenene bankes på plads med hammerens skaft.

2 Tjek, om stenene står i samme højde. Det kan du gøre ved at lægge en liste på tværs af cirklen oven på to sten. Med et vaterpas oven på listen er det let at se, om der skal justeres på nogle af stenenes højde.

3 Tryk mørtlen fast på indersiden af stenene, når den første række står, som den skal. Når mørtlen er hærdet, holder den stenene på plads.

4 Bank næste række chaussésten på plads, når du har spredt mørtel ud på hele bunden så jævnt som muligt. Der skal være en afstand mellem stenene på ca. 1 cm.

5 Sørg for, at overfladen bliver jævn. Det kan du gøre ved at lægge et bræt oven på stenene, når de alle er lagt, og bank på det med hammeren. Så får du slået de sten ned, der stikker lidt højere op end andre.

Så skal der fuges

1 Fladen fuges med mørtel. Den fejes ned i fugerne så godt som muligt, men det vil også være nødvendigt at bruge fingrene til at presse mørtlen godt ned i fugerne, så de bliver fyldt helt op.

2 Fugt overfladen, og kørs forsigtigt med en kalkkost, til fladen er jævn. Det er vigtigt, at fladen ikke er for våd, da mørtlen ellers vaskes ud af fugerne. Mørtlen kan holdes på plads ved at holde et bræt langs kanten.

3 Fugt fladen igen, og kørs nu over den med en svamp, så du får vasket stenene rene for mørtel. Skyl svampen løbende i rent vand, og vask, til alle sten er helt rene.

Kanten mures op

Muren på bålstedet bygges op af to rækker af brosten. Når muren har en vis højde, vil den danne læ, så bålet kommer til at brænde godt. Det kræver også lidt lufttilførsel nedefra. Derfor laves der tre huller af ca. en halv stens størrelse i den nederste række, så der kan trække luft ind. De tre huller fordeles i den nederste række, som du med fordel først kan lægge i en prøveoplægning.

Stenene sættes i mørtel, som også presses godt ind i fugerne. Til sidst renses muren ren for den overskydende mørtel, så stenene står flot.

1 Lav en prøveoplægning med den første række brosten til muren. Den mures op i de store sten. Udvælg tre steder, hvor der er et større mellemrum mellem stenene, så du kan få træk ind forneden til bålet.

2 Den første række sten lægges, når du har fordelt mørtel rundt langs kanten. Der er næsten ingen fuge mellem stenene på indersiden, mens fugerne på ydersiden er ca. 2 cm. Put også mørtel i fugerne.

3 Den anden række sten lægges. Fordel mørtel jævnt på den første række, og læg så de næste sten forskudt oven på de underste. Det giver den stærkeste konstruktion. Stenene bankes godt fast i mørtlen.

4 Lad mørtlen sætte sig lidt, når den sidste række er lavet – ca. en halv times tid, afhængigt af hvor varmt det er. Fjern så den overskydende mørtel.

5 Efterfyld fugerne med mørtel, så du er sikker på, der er fyldt helt op. Det er nemt at gøre, hvis du fx tager lidt mørtel på en murske, holder den op til fugen og med en pind eller fugeske presser det ind i fugen.

6 Pres mørtel godt ind i fugerne. Det er nemmest med en finger, som du også kan glatte fugerne med. Bagefter vaskes muren forsigtigt ren med en fugtig svamp, så det overskydende mørtel fjernes fra stenene.

Så er bålstedet færdigt, men vent en uges tid med at lave bål – først da er det tørt.